

В. В. Колодуб,
аспірант кафедри державознавства, права та європейської інтеграції,
Національний університет "Одеська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-4247-8447>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.13.227

ВИКЛИКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ДЛЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

V. Kolodub,
Postgraduate student, State Studies, Law and European Integration,
Odessa polytechnic national university

CHALLENGES OF DIGITALIZATION OF CORPORATE RIGHTS FOR THE SYSTEM OF PUBLIC ADMINISTRATION

Стаття присвячена сучасним викликам цифровізації корпоративних прав та, як наслідок, необхідності трансформації публічного адміністрування корпоративними права як однієї з засад інвестиційної політики держави, яка займає визначальне місце у період повоєнного відновлення України. Проаналізовано значення та місце віртуальних активів як корпоративних прав, їх правове регулювання відповідно до Закону України "Про віртуальні активи", особливу увагу приділено криптовалюті як найбільш розповсюдженій формі віртуального активу, який трансформується у корпоративні права. Схематично визначено суб'єктів публічного адміністрування корпоративними правами у вигляді віртуальних активів. Визначено проблеми, які перешкоджають повноцінному функціонуванню та подальшому розвитку ринку віртуальних активів та запропоновано, для належного функціонування та подальшого розвитку ринку віртуальних активів, розробку державних гарантій у вигляді організаційно-правових засад функціонування такого ринку, а також визначення засад участі віртуального капіталу в корпоративному управлінні з урахуванням світових тенденцій у цій сфері.

The article is devoted to modern challenges of digitalization of corporate rights and, as a consequence, the need to transform public administration of corporate law as one of the principles of the investment policy of the state, which occupies a decisive place during the post-war restoration of Ukraine. The significance and place of virtual assets as corporate rights, their legal regulation in accordance with the Law of Ukraine "On Virtual Assets" are analyzed, special attention is paid to cryptocurrency as the most common form of virtual asset, which is transformed into corporate rights.

It is determined that cryptocurrency is a virtual currency protected by specific cryptographic methods, the emission and maintenance of transactions of which is provided by a decentralized global computer network. At the heart of cryptocurrency is the blockchain system, which is a decentralized, distributed book that records the origin of a digital asset and makes its history unchanged and transparent through the use of decentralization and cryptographic hashing (encryption). The process of creating digital currencies is mining. Based on the analysis of the features of the creation and functioning of cryptocurrency, its main function is communication, that is, the exchange of information. The defining feature of cryptocurrency is its technical nature of creation and functioning as an instrument of financial and economic relations, based on modern information technologies (telecommunication systems, cryptography, etc.), and the medium of creation and development is the Internet. This aspect makes it possible to consider cryptocurrency as a factor in the development of the information economy, due to the special role of information technologies and electronic-information technical means of communication in the development of all basic spheres of life of society

Schematically defined subjects of public administration corporate rights in the form of virtual assets. It identifies problems that impede the full functioning and further development of the virtual assets market and proposes, for the proper functioning and further development of the virtual assets market, the

development of state guarantees in the form of organizational and legal foundations for the functioning of such a market, as well as determining the foundations for the participation of virtual capital in corporate governance, taking into account global trends in this area.

Ключові слова: цифровізація, публічне адміністрування, криптовалюта, віртуальні активи, корпоративні права.

Key words: digitalization, public administration, cryptocurrency, virtual assets, corporate rights.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В сучасних умовах військового стану та економічного занепаду в Україні адаптований механізм публічного адміністрування корпоративних прав є пріоритетним напрямом розвитку для забезпечення економічного та військового фронту. З огляду на це, цифровізація (діджиталізація) відкриває нові можливості та виклики для суспільства, бізнесу та державних установ, і вимагає налагодження ефективного публічного адміністрування корпоративних прав, щоб забезпечити успішну адаптацію до цифрових змін.

Цифровізація корпоративних прав вимагає від інституту публічного адміністрування розробку та впровадження цифрових стандартів та нормативів, які сприяють прозорості та відповідальності. Наприклад, цифрові інструменти можуть допомогти управлінським органам забезпечити ефективну систему контролю за дотриманням правил та норм у сфері корпоративного управління, що є важливим аспектом корпоративної власності.

Для забезпечення успішної діджиталізації публічного управління корпоративними правами важливо також розглядати питання кібербезпеки. Для запобігання таким загрозам необхідно розробляти та впроваджувати ефективні кібербезпечні стратегії та заходи, включаючи захист від кібератак, шифрування даних, резервне копіювання, моніторинг та виявлення загроз, а також навчання персоналу з питань кібербезпеки. На нашу думку, саме для інституту власності корпоративних прав безпека є критично важливою, що впливає на інвестиційну привабливість вцілому.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню окремих аспектів специфіки державного регулювання віртуальних активів в Україні присвячені роботи таких вчених, як: В.В. Сергієнко, В.М. Логойди, Н.В. Архірейської, В.Д. Іванюк, Г.О. Партин, Є.П. Бондаренка, Н.В. Валенюк, Л. М. Акімової, С.М. Попової, Д.М. Дмитренка, К.Ф. Ковальчука, А.Г. Загороднього, В.Ф. Роля, та інших. Разом з цим, аналіз існуючих наукових джерел дає підстави стверджувати про відсутність наукових праць, що стосуються публічного адміністрування корпоративних прав у формі віртуальних активів в умовах цифровізації.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Розвиток технологій та ринків у світі спонукає до появи нових форм власності, зокрема цифрової фор-

ми, у зв'язку з цим актуальним постає дослідження публічного адміністрування корпоративних прав у формі віртуальних активів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Поточний розвиток технологій та ринків в Україні та світі мав своїм наслідком створення нових об'єктів цивільних прав, що існують виключно у цифровій (нематеріальній) формі, фактично перебувають у цивільному обігу та істотним чином впливають на суспільно-економічні відносини, формуючи особливий та новий ринок. Необхідним елементом нової економічної парадигми будь-якої держави стає розвинений ринок віртуальних активів. В Україні він фактично вже є сформованим та існує протягом приблизно п'яти років, але знаходиться повністю поза межами правового поля держави [1].

Віртуальними активами є сукупність даних в електронній формі, які мають вартість. Від реальних грошей вони відрізняються тим, що не випускаються центральними банками. Найвідомішим видом віртуального активу на сьогодні є криптовалюта — різновид цифрової валюти, емісія та облік якої виконується децентралізованою платіжною системою повністю в автоматичному режимі [2].

Визначено, що криптовалютою є віртуальна валюта, захищена специфічними криптографічними методами, емісія та обслуговування транзакцій якої забезпечується децентралізованою глобальною комп'ютерною мережею. В основі криптовалюти лежить система блокчейн, яка уявляє собою децентралізовану, розподілену книгу, що реєструє походження цифрового активу та робить його історію незмінною та прозорою завдяки використанню децентралізації та криптографічного хешування (шифрування). Процесом створення цифрових валют є майнінг.

Найпершою криптовалютою став Bitcoin — цифрова криптовалюта, створена в 2008 році невідомим математиком або групою осіб (наразі це точно не встановлено) під псевдонімом Сатоши Накамото. В основі ідеї Bitcoin лежало бажання створити не "папірці", які представляють реальні гроші, а електронну валюту з тими властивостями золота, завдяки яким воно є ідеальними грошима [3, с. 96].

Актуальним постає питання можливості внесення криптовалюти до статутного капіталу господарських товариств в Україні. Так, законодавством України, яке регулює діяльність господарських товариств, не передбачено прямої заборони на здійснення таких операцій. В Україні першою компанією зі статутним капіталом, сформованим за допомогою криптовалюти Bitcoin, у 2016 році стала юридична компанія Axiom Partners. Назар Поливка (один із партнерів даної компанії) зазна-

чив, що за своєю технологічною природою Bitcoin є сукупністю інформації, адже в його основі лежить блокчейн — зашифрований масив даних про всі операції, які були проведені в розподіленій мережі за весь час її існування [4, с. 491]. Відповідно до Закону України "Про віртуальні активи", криптовалюта прирівнюється до нематеріального блага, що також не суперечить ст. 177 Цивільного кодексу України [1].

Таким чином, в Україні частиною статутного капіталу підприємства можуть бути гроші, цінні папери, майно або майнові права, які мають виражений грошовий еквівалент. При цьому, все майно, яке вноситься до статутного капіталу товариства, має бути оцінене. Та, якщо засновників підприємства більше ніж одна особа, то така оцінка має бути проведена за загальною згодою, або, за необхідності, можна провести його незалежну експертну оцінку.

У зв'язку з тим, що Bitcoin має на ринку виражений грошовий еквівалент, тому може бути частиною статутного капіталу товариства за умови проведення його грошової оцінки та розглядатися у якості майна. Тобто, при внесенні криптовалюти до статутного капіталу підприємства, її потрібно зазначити як майно, та, у разі проведення будь-яких операцій, предметом яких буде криптовалюта, на неї поширюватимуться відповідні правила. Або наявність криптовалюти можна обґрунтувати як майнове право — відступ права вимоги за зобов'язаннями особи, у якої було викуплено криптовалюту (у разі, якщо така особа відома) [7].

Складно не погодитись з М. Ю. Абрамчук, Г.В. Салтикова та Ю. Г. Білоус, що криптовалюта певною мірою виконує деякі функції товару, а саме: комерційну (є об'єктом обміну); фінансову (є джерелом прибутку); правову (виступає об'єктом договірних відносин) [5, с. 296].

Заслугує на увагу позиція О.М. Петрук та О.С. Новак, щодо віднесення криптовалюти до фінансових інструментів та, залежно від термінів вкладення коштів суб'єктами господарювання класифікувати її як довгострокові або поточні фінансові інвестиції [8, с. 52—53].

В свою чергу, М. Ю. Абрамчук, Г.В. Салтикова та Ю. Г. Білоус зазначають, що під криптовалютою в обліковому аспекті розуміється інформаційний актив (ресурс), що є результатом виробничої, комерційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання, що перебуває на балансі підприємства та забезпечує досягнення передбачуваних їм цілей (зростання прибутку і капіталу, прискорення бізнес процесів, ефективний розвиток підприємства тощо). Своєю чергою, інформаційний актив (ресурс) — це комунікаційний інструмент фінансово-економічних відносин, функціонування якого засновано на сучасних інформаційних технологіях, телекомунікаційних системах, криптографії тощо, контрольований підприємством у результаті минулих подій та використання якого, як очікується, призведе до отримання економічних вигід у майбутньому [5, с. 296].

Хоча криптовалюту й можна вважати продуктом праці (якщо вона є результатом операційної діяльності — майнінгу) та об'єктом купівлі-продажу, вона не задовольняє ані особисті, ані виробничі людські потреби, тобто не має споживчої вартості. Безперечно, криптовалюта, має також ознаки фінансових інструментів, фінансових інвестицій, фінансових та нематеріальних активів, цінних паперів

тощо. Проте, аналіз визначень та класифікацій цих активів у нормативно-правових актах як України, так і зарубіжних країн, а також особливості створення та функціонування криптовалюти як інструменту фінансово-економічних відносин дають змогу дійти до висновку, що дана категорія має свої якісні відмінності від решти активів [5, с. 296].

Проте, виходячи з проведеного аналізу особливостей створення та функціонування криптовалюти, основною її функцією є комунікаційна, тобто обмін інформацією. Визначальною рисою криптовалюти є її технічний характер створення та функціонування як інструмента фінансово-економічних відносин, заснований на сучасних інформаційних технологіях (телекомунікаційних системах, криптографії тощо), а середовищем створення та розвитку є Інтернет. Даний аспект дає змогу розглядати криптовалюту як фактор розвитку інформаційної економіки, зумовленої особливою роллю інформаційних технологій та електронно-інформаційних технічних засобів зв'язку в розвитку всіх основних сфер життєдіяльності суспільства [5, с. 296].

Крім того, І. І. Ковалевич зазначає, що правовим режимом криптовалюти є система правовідносин між суб'єктами господарювання (майнерами, особами, які надають посередницькі послуги з виведення криптовалюти, криптобіржами) та іншими учасниками господарських відносин, об'єктом яких є віртуальні активи [6, с. 11].

А отже, якщо розглядати криптовалюту як інструмент господарських відносин, вона може виступати у якості: товару, фінансового інструменту, ліквідного активу, тощо. В той же час, з позиції інструменту корпоративного управління, криптовалюта може виступати у якості: грошей (електронних, цифрових, віртуальних тощо), нематеріального активу, інвестицій, власності тощо. Крім того, все більше суб'єктів розглядають криптовалюту як об'єкт інвестування [9, с. 147].

Отже, можна зробити висновок, що поступово Bitcoin перетворюється з електронної валюти в бізнес-інструмент, за допомогою якого можна розраховуватися за товари та послуги. У республіці Ель-Сальвадор McDonald's, Starbucks та Pizza Hut вже почали приймати криптовалюту Bitcoin.

Крім того, найбільші компанії світу, такі як Microsoft, Dell, Galactic, AirBaltic, Innovecs, VirginGalactic, The New York Times. CNN, Reuters, Zynga, Overstock, Tiger Direct та світовий онлайн-магазин eBay приймають криптовалюту в оплату за товари та послуги [10, с. 82].

Україна є однією з двох десятків країн, в яких ця сфера активно розвивається. За даними Глобального рейтингу прийняття криптовалюта Україна посідає перше місце за обсягом операцій з криптовалюта і активністю користувачів [11]. У зв'язку з чим постає питання врегулювання ринку віртуальних активів в Україні.

Тож активний розвиток криптовалют потребує не тільки правового врегулювання їх обігу, а й державних механізмів регулювання операцій із внесенням їх до статутних капіталів господарських товариств. Крім того,

О. С. Літвінов звертає увагу на те, що аспекти функціонування криптовалюти, яка не піддається контролю, створюють загрозу безпеки, так як можуть використовуватися у якості інструментів для відмивання грошей, фінансування заборонених законом операцій, ухилення від сплати податків, шахрайства, а також можуть використовуватися терористичними організаціями [12, с. 104].

Рис. 1. Суб'єкти публічного адміністрування віртуальних активів

Джерело: [1].

Визначено, що ринок віртуальних активів потребує належного законодавчого врегулювання, яке покликане не лише надати можливість учасникам суспільних правовідносин розпоряджатись такими об'єктами, але й забезпечити баланс інтересів учасників ринку та сприяти надходженню інвестицій в Україну. Розбудова повноцінного функціонуючого ринку віртуальних активів є вкрай важливим та відповідальним завданням на сучасному етапі розвитку української економіки, зважаючи на важливість її інтегрування у європейську та світову економічну спільноту. Учасники ринку віртуальних активів повинні отримати можливість користуватися банківськими послугами, сплачувати податки з отриманих доходів і отримувати юридичний захист в судах при порушенні їх прав [1].

Також, дуже важливим завданням є забезпечення захисту українських інвесторів при здійсненні інвестицій на ринку віртуальних активів та існує необхідність визначення державного органу, який здійснюватиме: державне регулювання, нагляд та моніторинг за діяльністю постачальників послуг, пов'язаних з віртуальними активами; реєстрацію таких суб'єктів; встановлення механізмів превентивних заходів, санкцій та інших правозастосовних методів (рис. 1).

На даний час в Україні повноцінному функціонуванню та подальшому розвитку ринку віртуальних активів заважає цілий ряд невирішених проблем, серед яких: відсутність правового регулювання відносин, що виникають у сфері обігу віртуальних активів; відсутність механізмів оподаткування доходів, отриманих від операцій з віртуальними активами; відсутність правових гарантій захисту права власності учасників ринку віртуальних активів; регулювання діяльності професійних учасників ринку віртуальних активів; відсутність механізмів контролю за обігом віртуальних активів, які можуть використовуватись з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення; відсутність дієвих механізмів залучення іноземні інвестиції в високо-технологічні галузі економіки України [6].

З метою вирішення вищезазначених проблем та реалізації Концепції регулювання операцій з криптовалютою, був прийнятий Закон України "Про віртуальні активи", який регулює правовідносини, що виникають у зв'язку з оборотом віртуальних активів в Україні, визначає права та обов'язки учасників ринку віртуальних активів, засади державної політики у сфері обороту віртуальних активів [1].

Наразі держава знаходиться у пошуку нових фінансових інструментів та механізмів, які гарантуватимуть забезпечення відновлення та сталий розвиток української

економіки. Передусім, корпоративний сектор має пристосуватися до нових умов сьогодення, а тому необхідний реінжиніринг певних процесів, який вимагає виваженості з боку учасників корпоративного управління. Так, з розвитком технологій та ринків у світі виникає поява нових валют, які існують виключно у цифровій формі та сьогодні формують особливий ринок — ринок віртуальних активів. У зв'язку з цим

у всьому світі набувають значного поширення операції з криптовалютою. Крім того, вже встановлюється практика використання електронної валюти суб'єктами господарювання, а саме: при формуванні статутного капіталу товариств та при розрахунках за товари та послуги.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, з огляду на активізацію та значний стрибок у розвитку прав корпоративної власності у вигляді віртуальних активів, зручність та швидкість їх обороту, виникає безперечна потреба створення системи державних гарантій у сфері ринку віртуальних активів (організаційних, правових) з метою захисту інтересів усіх учасників корпоративного управління, а також створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні.

Тому, сьогодні, для належного функціонування та подальшого розвитку ринку віртуальних активів необхідним є створення державних гарантій у вигляді організаційно-правових засад функціонування такого ринку, а також визначення засад участі віртуального капіталу в корпоративному управлінні з урахуванням світових тенденцій у цій сфері.

Разом з тим, актуальним напрямом подальших досліджень залишаються питання визначення системи державного регулювання операцій із внесення криптовалюти до статутних капіталів господарських товариств та використання криптовалюти суб'єктами господарювання при розрахунках за товари та послуги, а також державного захисту механізмів, пов'язаних із інвестиціями у віртуальні активи громадян та підприємств в Україні.

Література:

1. Про віртуальні активи: Закон України від 17.02.2022 р. № 2074-IX: станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text> (дата звернення: 18.06.2024).
2. Плискань І. Легалізація віртуальних валют: що передбачено новим законом? Платформа Ліга: Закон. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/206372_legalizatsiya-virtualnikh-valyut-shcho-peredbacheno-novim-zakonom (дата звернення: 18.06.2024).
3. Кавецький В. Я. Криптовалюта в трансформаційних економіках. Проблеми забезпечення ефективного функціонування та стабільного розвитку банківської системи та економіки: тези доповідей учасників VIII Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених. Київ: ДВНЗ "Університет банківської справи", 2018. С. 96—97.
4. Волошина Г. О. Криптовалюта як вклад до статутного капіталу господарського товариства: виклики та

зарубіжний досвід. Молодий вчений: Юридичні науки. 2018. № 12 (64). С. 490—493. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/12/112.pdf> (дата звернення: 18.06.2024).

5. Абрамчук М. Ю., Салтикова Г. В., Білоус Ю. Г. Криптовалюта як інформаційно-комунікаційний інструмент фінансово-економічних відносин: обліковий аспект. Інфраструктура ринку: Гроші, фінанси і кредит. 2018. Вип. 18. С. 293—299. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/18_2018_ukr/50.pdf (дата звернення: 18.06.2024).

6. Ковалевич І. І. Правове регулювання криптовалюти. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15044/Ковалевич%20%201.%201.%20Правове%20регулювання%20криптовалюти.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 18.06.2024).

7. Стебелев А. М. Можно ли внести криптовалюту биткоин как часть уставного капитала предприятия? Адвокатське об'єднання "Колегія Адвокатів України". URL: https://kau.in.ua/uk/articles/mozhno_li_vnesti_kriptovalutu_bitkoin_kak_chast_ustavnogo_kapitala_predprijatija/?lang=uk (дата звернення: 18.06.2024).

8. Петрук О. М., Новак О. С. Сутність криптовалюти як методологічна передумова її облікового відображення. Вісник ЖДТУ. Серія "Економічні науки". 2017. № 4 (82). С. 48—55.

9. Бруханський Р. Ф., Спільник І. В. Криптоактиви у системі бухгалтерського обліку та звітності. Проблеми економіки. 2019. № 2 (40). С. 145—156.

10. Куцевол М. А., Шевченко-Наумова О. А. Поняття та економічна природа криптовалюти. Інституційний репозитарій Державного вищого навчального закладу "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". 2015. № 4 (7). С. 79—85. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/16391/1/79-85.pdf> (дата звернення: 18.06.2024).

11. The 2020 Global Crypto Adoption Index: Cryptocurrency is a global phenomenon. Chainalysis. URL: <https://blog.chainalysis.com/reports/2020-global-cryptocurrency-adoption-index-2020> (дата звернення: 18.06.2024).

12. Літвінов О. С. Криптовалюти як особливе поєднання криптографії, технології блокчейн і валют. Проблеми забезпечення ефективного функціонування та стабільного розвитку банківської системи та економіки: тези доповідей учасників VIII Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених. Київ: ДВНЗ "Університет банківської справи", 2018. С. 103—105.

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2022), The Law of Ukraine available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text> (Accessed 18.06.2024).

2. Plyskan', I. (2021), "Legalization of virtual currencies: what is provided by the new law?", available at: https://jurliga.ligazakon.net/news/206372_legalzatsya-vrtualnikh-valyut-shcho-peredbacheno-novim-zakonom (Accessed 18.06.2024).

3. Kavets'kyj, V. Ya. (2018), "Cryptocurrency in transformation economies", Problemy zabezpechennia efektyvnoho funktsionuvannia ta stabil'noho rozvytku bankiv's'koi systemy ta ekonomiky: tezy dopovidej uchasnykiv VIII Vseukr. nauk.-prakt. konf. studentiv, aspirantiv ta molodykh vchenykh [Problems of ensuring

the effective functioning and stable development of the banking system and the economy: theses of the reports of the participants of the 8th All-Ukrainian scientific and practical conference of students, postgraduates and young scientists], DVNZ "Universytet bankiv's'koi spravy", Kyiv, Ukraine, pp. 96—97.

4. Voloshyna, H. O. (2018), "Cryptocurrency as an investment in the charter capital of an economic partnership: challenges and foreign experience", Molodyj vchenyj: Yurydychni nauky, vol. 12 (64), pp. 490—493, available at: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/12/112.pdf> (Accessed 18.06.2024).

5. Abramchuk, M. Yu. Saltykova, H. V. and Bilous, Yu. H. (2018), "Cryptocurrency as an information and communication instrument for financial-economic relations: accounting aspect", Infrastruktura rynku: Hroshi, finansy i kredyt, vol. 18, pp. 293—299, available at: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/18_2018_ukr/50.pdf (Accessed 18.06.2024).

6. Kovalevych I. I. (2019), "Legal regulation of cryptocurrency", available at: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15044/Kovalevych%20%201.%201.%20Pravove%20rehuliuvannia%20kryptovaluty.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Accessed 18.06.2024).

7. Stebelev, A. M. (2023), "Is it possible to deposit bitcoin cryptocurrency as part of the company's authorized capital?", available at: https://kau.in.ua/uk/articles/mozhno_li_vnesti_kriptovalutu_bitkoin_kak_chast_ustavnogo_kapitala_predprijatija/?lang=uk (Accessed 18.06.2024).

8. Petruk, O. M. and Novak, O. S. (2017), "The essence of cryptocurrency as a methodological prerequisite for its accounting display", Visnyk ZhDTU. Seriya "Ekonomichni nauky", vol. 4 (82), pp. 48—55.

9. Brukhans'kyj, R. F. and Spil'nyk, I. V. (2019), "Crypto assets in the accounting and reporting system", Problemy ekonomiky, vol. 2 (40), pp. 145—156.

10. Kutsevol, M. A. and Shevchenko-Naumova, O. A. (2015), "Concept and economic nature of cryptocurrency", Instytutsijnyj repozytarij Derzhavnoho vyschoho navchal'noho zakladu "Kyivs'kyj natsional'nyj ekonomichnyj universytet imeni Vadyma Het'mana", vol. 4 (7), pp. 79—85, available at: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/16391/1/79-85.pdf> (Accessed 18.06.2024).

11. Chainalysis (2020), "The 2020 Global Crypto Adoption Index: Cryptocurrency is a global phenomenon", available at: <https://blog.chainalysis.com/reports/2020-global-cryptocurrency-adoption-index-2020> (Accessed 18.06.2024).

12. Litvinov, O. S. (2018), "Cryptocurrencies as a special combination of cryptography, blockchain technology and currencies", Problemy zabezpechennia efektyvnoho funktsionuvannia ta stabil'noho rozvytku bankiv's'koi systemy ta ekonomiky: tezy dopovidej uchasnykiv VIII Vseukr. nauk.-prakt. konf. studentiv, aspirantiv ta molodykh vchenykh [Problems of ensuring the effective functioning and stable development of the banking system and the economy: theses of the reports of the participants of the 8th All-Ukrainian scientific and practical conference of students, postgraduates and young scientists], DVNZ "Universytet bankiv's'koi spravy", Kyiv, Ukraine, pp. 103—105. *Стаття надійшла до редакції 26.06.2024 р.*